

Aan de leden van de raadscommissie Ruimte van de gemeente Heemstede

De plannen voor de herinrichting van de van Merlenlaan en de Valkenburgerlaan-Noord die donderdag 13 maart a.s. voorliggen baseren zich op de CROW publicatie voorlopige inrichtingskenmerken GOW30. Dat is vreemd want deze CROW publicatie is nu juist niet bedoeld voor deze wegen.

De ideale situatie volgens de principes van Duurzaam Veilig voor binnenstedelijke gebiedsontsluitingswegen (GOW50) is het scheiden van fietsverkeer met autoverkeer in de vorm van vrijliggende fietspaden. In de praktijk is dit vaak niet mogelijk, met name door ruimtegebrek in stedelijke doorgaande wegen. Daarom verlagen steeds meer steden de maximumsnelheid naar 30 km, vaak in combinatie met fietsstroken of een “auto te gast zonder aparte infrastructuur voor de fiets. Dit is echter niet van toepassing op beide Heemstedse wegen.

Voor dat soort nieuwe GOW30 wegen bestonden nog geen formele inrichtingseisen. CROW heeft een eerste poging gedaan om daarvoor handvatten te geven, resulterend in bovengenoemde voorlopige inrichtingskenmerken. In deze handreiking is dan ook in de inleiding al te lezen dat deze publicatie bedoeld is voor die situaties waarin er geen vrijliggend fietspad te realiseren is. Verderop in de tekst stelt deze CROW publicatie nogmaals dat vrijliggende fietspaden te verkiezen zijn boven andere opties. Ook SWOV stelt in haar advies van eind 2024 dat vrijliggende fietspaden veiliger zijn dan 30km wegen met fietsstroken.

Dat de gemeente Heemstede kiest voor het terugbrengen van de maximumsnelheid op beide wegen is uiteraard een goede zaak uit het oogpunt van verkeersveiligheid, geluid etc, maar mag niet het argument zijn voor het opheffen van vrijliggende fietspaden. En deze keuze kan zeker niet gebaseerd worden op bovengenoemde CROW publicatie. Ook het bestempelen van de valkenburgerlaan als erftoegangsweg is een vreemde keuze, het karakter van deze weg is toch duidelijk dat van een doorgaande route. Ook voor deze weg geldt dat het vrijliggend fietspad altijd veiliger is dan 30 km met fietsstroken., zeker gezien mogelijke parkeermanoeuvres.

Als afdelingshoofd Verkeersveiligheid van het Ministerie van IenW heb ik jarenlang gewerkt aan verbetering van de verkeersveiligheid van Nederland, met een focus op fietsveiligheid in gemeenten. Immers het aantal ongevallen met fietsers neemt gestaag toe in plaats van te dalen toe en tegelijkertijd is het goed om fietsen zoveel mogelijk te blijven stimuleren. SWOV en CROW hebben daarvoor wetenschappelijke en praktische handvatten opgesteld voor gemeenten als ondersteuning.

Heemstede scoort erg slecht op fietsveiligheid vergeleken met andere gemeenten. De plannen om de vrijliggende fietspaden in deze beide straten te vervangen door fietsstroken zal daar volgens de wetenschappelijke kennis die aanwezig is over vrijliggende fietspaden versus 30km met fietsstroken zeker geen verbetering in brengen. Ik hoop dan ook dat de raad nogmaals goed nadenkt voordat ze akkoord gaat met de voorkeursvariant van de gemeente.

vml hoofd verkeersveiligheid Ministerie IenW, tevens inwoner van
Heemstede